

DOMARKONFERENS I GOTTSKÄR

Den 31 augusti och 1 september avhölls en länge efterlängtd konferens i Gottskär för i huvudsak I klass bruksprovsdomare. Om någon av de cirka 50 deltagarna till äventyrs rest dit i avsikt att försöka genomdriva revolutionerande ändringar av prövningsreglerna, måste vederbörande ha blivit djupt besviken. Redan vid öppnandet framhölls nämligen att konferensen ej hade till uppgift att fatta beslut om ändringar av reglerna utan i stället söka nå fram till enhetliga bedömningsprinciper bland klubbens bruksprovsdomare. Därjämte framkom redan vid de första diskussionerna att det bland de närvarande I klass domarna rådde en förvånansvärd stor samstämmighet om principiella regler vid bedömning av bruksprovets skilda avsnitt. Därmed är inte sagt att diskussionsämnen saknades. Rika tillfällen gavs till utbyte av erfarenheter från olika landsändar, erfarenheter som framförallt vunnits sedan föregående konferens i Örebro 1958. Därjämte diskuterades man sådana viktiga framtida problem, såsom möjligheten för domare att utöva effektiv kontroll över det stigande antalet tävlande vid SBKs bruksprov m m.

Av tvingande skäl måste konferenser av här ifrågavarande slag förläggas till platser, där tillgång till lämplig mark för demonstration av praktiska prov kan ske utan alltför långa resor med åtföljande tidsspillan. Denna gång hade man tack vare välvilligt tillmötesgående från CFBs sida kunnat förlägga konferensen till FBU-lägret i Gottskär, där man även ordnat med deltagarnas inkvartering och utspisning. Vi, som hade förmånen att deltaga, vill uttala ett tack till kapten Åke Mueller för det förträffliga sätt på vilket olika arrangemang hade ordnats.

Som redan nämnts var det cirka 50 domare från olika delar av landet som deltog. Vidare närvar centralstyrelsens egna regel- och bruksprovsexperter även som dess generalsekreterare och kanslist.

Åt hr Börje Rosvall (FBH, Göteborg) hade uppdragits att svara för de tekniska arrangemangen. Det må genast sägas, att från detta långt ifrån lätta uppdrag skilde sig hr Rosvall med ära. Självfallet är det nära nog omöjligt, att anordna praktiska prov med så många funktionärer, varom här var fråga, på sådant sätt att samtliga ges tillfälle att nöjaktigt kunna följa hundens arbete. Denna viktiga detalj hade emellertid i största möjliga utsträckning beaktats. Några större klagomål mot provets genomförande framkom ej heller. Även urvalet av hundar hade gjorts med omsorg med undantag av en hund i sökhundsgruppen, som för dagen var helt ur form. Att välja ut rätt hundmaterial för praktiska prov vid konferenser av denna art är annars en synnerligen grannliga uppgift. Endast härigenom erhålles nämligen underlag för diskussioner rörande betygssättningen vid variationer i utförandet.

Beträffande konferensens förlopp bör först nämnas, att öppnandet skedde av regelkommitténs ordförande, Sven Hydén. Efter detta följde indelning av deltagarna i sex arbetsgrupper, som under båda dagarna leddes av var sin ordförande, nämligen Nils Löwenborg (Stockholm), Evert Franzén (Fin-spång), Henry Rehnstahl (Uppsala), Axel Möller

(Göteborg), Alvar Mattiasson (Landskrona) och Gösta Longard (Göteborg).

Regelkommitténs ledamöter hrr Hydén, Hellgren, Mueller och Paulsson även som generalsekreteraren ingick inte i någon bestämd grupp, utan föredrog att liksom vid tidigare konferenser alternera mellan grupperna för att därigenom få en mera allsidig inblick i grupparbetena och ta del av skilda ståndpunktstaganden.

Därmed var man beredd att börja bedömningen av de praktiska proven och gav sig ut i terrängen för sökhundens fältprov.

SÖKHUNDAR

I programmet hade angivits att sökhundens fältprov skulle anordnas enligt de nya regler, varom årets riksstämman fattat beslut. Med hänsyn härtill hade det ur många synpunkter varit önskvärt, att man för demonstration av detta prov haft tillgång till hundar av helt annan kvalitet än som nu var fallet. Den ena hunden skulle, som redan nämnts, inte ens ägt deltaga.

Som så många gånger tidigare visade det sig mycket svårt att anordna sökhundens fältprov på rätt sätt. I huvudsak torde väl detta bero på, att man saknar lämpliga områden för provet. Man söker gömma figuranterna så gott sig göra låter i den skylande terrängen utan tanke på, att sökhunden skall utbildas för helt andra uppgifter än att söka upp personer ovan mark, som krupit under täta granar, övertäckts med ris etc. Eller är det manne bilden av den avförda sjukvårdshundsgruppens fältprov som ännu sitter kvar på närhinnan och hindrar oss att inse skillnaden mellan de båda grenarnas fältprov?

Dagens prov hade förlagts till ett svårframkomligt bergsparti och deltagarna fick genom prov med ena hunden se, vilket utomordentligt hjälpmedel en sökhund är i svåröverskådlig terräng. Det bör emellertid kraftigt understrykas, att en välutbildad sökhund kan utföra betydligt bättre prestationer, än de som här visades. Hade exempel härpå ingått

i provet, hade sannolikt behållningen av denna i övrigt instruktiva demonstration blivit en helt annan.

Vid den följande diskussionen uppehöll man sig ej heller någon längre tid vid provet som sådant utan berörde frågor av mera principiell natur. Härvid framhölls vid flera tillfällen, att man vid planering av sökhundens fältprov bör akta sig för att ta sjukvårdshundens prov som förebild. "Sök-hunden måste specialiseras på att söka efter människor under mark och tränas hårt härför", framhöll bl a hr Longard. En annan viktig detalj, som blev föremål för en ingående diskussion, var hundens tempo vid söket. Man syntes vara ense om, att områdets svårframkomlighet i viss mån kan påverka tempot. Trots detta förhållande bör man av en god sökhund kräva ett livligt uppträdande samt utpräglat intresse för snabb och effektiv avstövning av anvisat område. Som vägledning vid bedömning av sökhundens fältprov beslöt konferensen enas om följande rekommendation.

Ett alltför lågt tempo på gränsen till maklighet bör medföra betygsänkning ävensom ett i överkant uppträdet tempo med risk att hunden går förbi figuranterna.

Vidare beslöt konferensen rekommendera domarna att redan i nybörjarklass noga ge akt på hundens förutsättningar för vidare utbildning till sökhund och i de fall intresse för detta slag av närarbete saknas rekommendera den tävlande att eventuellt pröva annan utbildningsgren.

KARAKTÄRSPROV

Även denna gång hade på programmet upptagits karaktärsprov, enär detta prov — som prövningsreglerna anger — är ytterst viktigt inte minst ur militär synpunkt. I första hand syntes det vara själva provformen som tilldrog sig det största intresset. Olyckliga omständigheter, såsom snabb ändring av vindriktningen m m, medförde att provets uppläggning och genomförande blev föremål för en livlig diskussion. Man fick här ett strålände exempel på, att ändrade väderleksförhållanden måste beaktas även i fall, då ändringen sker strax före ett provs början. I övrigt ansåg konferensdeltagarna, att de medverkande agerade alldeles för lamt för att ge önskvärt utslag med möjlighet till en objektiv bedömning av de tre deltagande hundarnas reagens för de skilda störningsmomenten.

Vid diskussionen rörande olika sätt att arrangera karaktärsprov upptogs en intressant fråga, nämligen skillnaden mellan vid korning förekommande test och karaktärsprov. Man hade nämligen från visst håll gjort gällande, att provet med tredje hunden mera kunde rubriceras som test på dädkraft än vanlig karaktärstest. Problemet blev på grund av den knappt tillmätta tiden inte fullt utrett. Man var dock överens om, att man vid karaktärsprov ej bör anordna alltför kraftiga störningar mot hund och förare. Det torde nämligen enligt konferensens mening vara möjligt att på annat sätt konstatera, huruvida hundens karaktärsegenskaper är tillfredsställande eller inte. Lik-

som vid örebrokonferensen underströks vikten av, att störningarna i största möjliga utsträckning framstår såsom naturliga inslag och ej riktas vare sig mot förare eller hund.

SPÅRPROV

Spårprovet, vari två hundar deltog, gav upphov till konferensens livligaste diskussion. Meningarna gick starkt isär, huruvida hundarna verkliga spåret hela sträckan eller ej. Som en parentes kan nämnas, att deltagarna i senaste teoretiska aspirantprovet skulle beskriva på vad sätt man kan fastställa, huruvida en hund verkligen spårar eller driver på måfå, och att uppfattningarna härom då liksom nu var högst divergerande. Under diskussionen kunde den uppmärksamme iakttagaren se ett småleende sakta breda ut sig över det Rosvallska ansiktet utan att detta härigenom på något sätt avslöjade hemligheten med spårens uppläggning. I bänkarna hade man nämligen mer och mer börjat tala om s k "teorispar", vad nu detta begrepp kan innebära. Glädjande var därjämte att under diskussionen kunde konstateras, att man bland domarna överlag ej längre kräver, att hunden slaviskt skall följa i själva spåret utan bl a på grund av terräng- och vindförhållanden måste medges rätt till smärre avvikelser utan att detta automatiskt medför sänkning av betyget.

Hunds uppträdande vid förledningsspår blev också ingående belyst. Första hunden hade nämligen enligt mångas mening följt förledningsspåret minst 30 meter och borde därför underkännas. Andra påstod däremot, att avståndet aldrig uppgått till 30 meter och berörde samtidigt svårigheten att rätt bedöma avstånd i metertal på långt håll. Beträffande första hunden var man emellertid ense om, att denna utfört ett synnerligen dåligt spårarbete och att betyget på grund härav borde vara lågt. Att hunden följt förledningsspåret omkring 30 meter borde sålunda i och för sig inte ha medfört underkänt betyg. Prövningsreglerna föreskriver nämligen, att provet under inga som helst förhållanden får avbrytas, förrän hunden följt förledningsspåret *minst 30 meter*. Detta innebär, att domarna ej är skyldiga att avbryta provet för en hund, som exempelvis fortsatt 35 meter in på förledningsspåret, utan har fria händer att avgöra detta från fall till fall.

Den andra hundens arbete var betydligt bättre, men även där förekom betyget 0. Denna hund hade nämligen gått förbi den spetsiga vinkeln och borde på grund härav enligt en deltagares mening underkännas. Han hävdade, att hela spåret måste utarbetas för godkännande. Några anhängare för denna uppfattning anmälde sig dock inte. Överlag var man införstådd med, att avvikelser av temporär art förekommer vid så gott som all spårning och att en domare måste ha förståelse för hunds svårigheter att bemästra vissa situationer, exempelvis vid en spetsvinkel med ogynnsamma vindförhållanden.

Ett gammalt önskemål om att begränsa antalet tävlande för att ge domarna tid att följa varje hunds arbete hela spåret upptogs också av några deltagare. Liksom så många gånger tidigare, när denna fråga behandlades, uttalades sympati för

tanken, men att man på grund av praktiska svårigheter ej är i stånd att införa en dylik kontrollåtgärd.

Däremot rekommenderade konferensen, att man vid tävling med många startande så långt möjligt är bör ha likvärdiga spår samt tillämpa enhetliga bedömningsregler vid förekommande störningar på de skilda spåren.

SKYDDSTJÄNST

I skyddstjänsten deltog en hund i vardera klassen. Bedömningen av nybörjarklassens moment vållade inga större bekymmer. Hundens sena angrepp på figuranten berördes helt hastigt. Man var här överens om, att ett sent angrepp från hundens sida bör påverka betygssättningen men ej föranleda underkännande, självfallet under förutsättning att angreppet ej görs alltför sent.

Vid genomgång av de två andra hundarnas skyddsprov upptogs ett flertal frågor till diskussion. Bland dessa bör särskilt nämnas bedömning av den s k "tjuvstarten". Reglerna ansågs emellertid så pass tydliga i detta avseende, att rekommendation utöver regelmarkeringen ej vore erforderlig.

Det sedan lång tid tillbaka tillämpade systemet att domarna utfrågar figuranten om hunds uppträdande blev även föremål för behandling. Några deltagare framhöll, att domarna själva skall vinnlägga sig om att i detalj följa hundens uppträdande och inte — som nu ofta sker — i tid och otid fråga figuranten.

Ordföranden framhöll, att figuranten enligt reglerna måste betraktas som funktionär och att man med hänsyn härtill ej bör begränsa domarnas möjlighet att fråga denne om hunds uppträdande i tveksamma fall. Konferensen delade denna uppfattning.

En annan fråga gällde skallgivning vid bevakning. Några ansåg, att hunden borde förhålla sig helt tyst så länge figuranten står still. Andra däremot menade, att skallgivning vore att föredraga, bl a för att föraren skall vägledas till platsen om hunden befinner sig utom dennes åsyn.

Som en rekommendation uttalade konferensen, att hund som skäller vid bevakning ej bör ges sänkt betyg även om detta sker vid tillfällena då figuranten står still.

Beträffande skyddstjänsten uttalade slutligen konferensen, att hund som angräper, innan fara föreligger för föraren, bör erhålla sänkt betyg.

LYDNADSPROV

Genomgången av lydnadsprovets bedömning blev i stort sett endast en diskussion om dubbelkommandon och sättet för utförande av momentet "Framåtsändande". Den förstnämnda frågan härledde sig till momentet "Platsläggande", där föraren av ena hunden höjt högra handen samtidigt som han kommanderade "Plats". Detta måste enligt mångas mening uppfattas såsom ett dubbelkommando och medföra betygsänkning. För någon kom denna ytterst restriktiva tolkning av reglerna som en verklig överraskning.

Konferensen var emellertid av den mening, att påverkan i den form som skett måste anses som dubbelkommando och medföra något sänkt betyg.

Den andra frågan gällde, som redan nämnts, "Framåtsändande". Redan från början hörde man här talas om västsvenskt och mellansvenskt system. Det förstnämnda innebär, att föraren under förflyttningen av tävlingsledaren beordras stanna ett par gånger för att sambandet mellan förare och hund bättre skall kunna kontrolleras. Många domare från andra delar av landet gjorde gällande, att detta system saknar stöd i reglerna, enär förflyttningen skall ske utan avbrott.

Efter en lång och livlig diskussion beslöt konferensen rekommendera, att det s k "västsvenska" systemet ej får tillämpas tvångsvis utan först efter medgivande av respektive förare.

KORNING

Som en nyhet hade anordnats genomgång av under år 1963 försöksvis tillämpade bestämmelser för korning ävensom prov med hundar i karaktärstest. Såväl genomgången som provet leddes av hr Hellgren på ett förtjänstfullt sätt. Under mer än en timmes tid fängslade han åskådarna med sin instruktiva genomgång av korningens skilda avsnitt. Med hänsyn till att I klass bruksprovdomare kommer att tas i anspråk som funktionärer vid korning i betydligt större utsträckning än hittills, hade denna programpunkt stort värde. Kanhända blev den också den största behållningen av 1963 års domarkonferens, som avhölls i gemytets och samförståndets tecken. Särskilt minns man följande inlägg av hr Möller: "När man står och väger mellan att underkänna eller godkänna en hund, flyttar man försiktigt reglerna åt sidan och tar fram hjärtat" — ett uppskattat inlägg till vilket ordföranden replikerade: "Ja, gudskelov"!

Tage Pehrsson

LOTTERIVINSTER

Dragning i Örebroavdelningens lotteri den 23/5 1963 resulterade i följande:

Vinst nr 1 utföll på nr 78
" " 2 " " " 24
" " 3 " " " 45
" " 4 " " " 97

Hänvändelse göres till fru Margit Nilsson, tfn 019/405 46.

Hundutrustning

Bitsäkra munkorgar, skyddsärmor, rapport- och sökhundsgördlar, spårslar, spårlinor, rapporthylsor samt allt i

hundekipering för alla raser

AXEL HELLGREN

Skänegatan 87 B — Stockholm Sö.

Tel. 08/41 27 92